

Tárgytematika / Course Description

Vizuális terápia

ANVNTB1711

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Borbély Károly

Félév / Semester: 2019/201

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Cél: A hallgatók pszichológiai és pedagógiai tanulmányaira alapozva tudják létrehozni a képességek és ismeretek szintézisét úgy, hogy az iskola életében, a nevelési gyakorlatban adódó speciális helyzetek, problémák megoldásában megfelelő empátiával, érzékenységgel, hatékonysággal és kreativitással tudjon együttműködni.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Feladat: A művészi kifejezés feltáró és öngyógyító aspektusainak megismerése, értelmezése gyakorlati feladatokon keresztül. Különböző terápiai módszerek tanulmányozása, programozása, azok alkalmazási lehetőségei az iskolában, családban és a gyógyításban, a segítő pálya sokféle szinterein.

Program:

Elmélet

- 1) A művészetterápia története, előzményei.
- 2) A művészetterápia és a művészet pszichoterápia.
- 3) A képzőművészet terápia feltáró jellege, lehetőségei a nevelésben.
- 4) Az alkotás öngyógyító jellege, funkciója. Az önerő mozgósítása.
- 5) Kreatív tevékenység csoportban. Csoportterápia és műhelymunka.
- 6) Terápiai célok és eszközök összefüggései.
- 7) Művészetterápia a gyógypedagógiában.
- 8) A képi kifejezés nyelvi anyaga. A kép ...beszéde”.
- 9) A képi közlés előnyei.
- 10) Népművészet és gyógyítás.
- 11) Receptív művészetterápia. Műalkotások a terápiában.
- 12) A képzőművészet terápia metodikája.

Gyakorlati feladatok

1. Egyéni mappa készítése.

2. Személyes élmény képi kifejezése. Egy pozitív és egy negatív érzés megjelenítése színekkel, vonalakkal, foltokkal.

3. A gesztus kifejező ereje, tartalma. Firkálás ...automatikus”, ösztönös mozgásokkal, szénrel, ujjakkal, (10 db.) majd egy kiválasztott firka tudatos folytatása színes krétával.
4. Különféle érzéseket kifejező gesztusok létrehozása színesen, ecsettel, ujjakkal, festékkel.
5. Állatképek rajzolása, festése. ...Milyen állat lennél, ha állat lennél?” (aktuális szelf)
6. Farajok.(évszakoknak megfelelően)”Milyen fa lennél, ha fa lennél?Ábrázold magad fa-ként!”
7. A színek kifejező ereje, pszichés tartalmak, különféle érzelmi állapotok megjelenítése színekkel. (...Énkép”;...Merülök”;...Repülés”;...Rebbenés”;”Áradás”;”Szökellés”, Elcsitulás”, ...Kiérek a fénybe”;”Újjáéledés”, ...Utazás”...)
8. Sárga aláfestés után különbözö színrétegek (narancs, vörös, barna, kék) egymást csak részben fedö ráfestésével színélmények megtapasztalása és a hozzájuk kapcsolódó asszociációk megfogalmazása.
9. ...Ellenszenves arcok” Újságból kiválasztott arcok átalakítása kollázs, montázs, vagy átfestéssel. (Projektálás.)
10. Maszk alkotása.(...Külsö: mások milyennek láthatnak,”elvárt énkép”. Belső:”milyen a maszk belülröl? Szerepek. Harag és megbocsátás.)
11. Múelemzési gyakorlatok. Különféle lelki tartalmak megjelenése a műalkotásokban és a befogadóban a műalkotások hatására.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

- ! A foglalkozásokon való részvétel és az ott készült alkotások az aláírás feltételei.
- ! Az órákon elhangzott, vagy feldolgozott témákhoz, gondolatok valamelyikéhez kapcsolódóan, személyes élmény, érzelem, asszociáció, stb.alapján írjon egy rövid esszét! A gyakorlati jegyet ennek és a fentiek eredményeképpen alakítjuk ki.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- A grafikus kifejezésmód szerepe pszichotikus betegek diagnózisában és terápiájában. Trixler Mátyás, Tényi Tamás, Gáti Ágnes. *Psychiat Hung* 2000, 15(4):479-482
- Bagdy E.: A nonverbális pszichoterápiák. In: *Nonverbális pszichoterápiák*. Szerk. Juhász S. Animula Kiadó, Budapest.
- Jakab Irén: *Kifejezés a pszichiátriában*.
- Feuer Mária: *A gyermekrajzok fejlődéslélektana*. Akadémia Kiadó, Budapest, 2000.
- Halász László: *Művészetpszichológia*. Gondolat, 1983.
- Hárdi István: *A dinamikus rajzvizsgálat*. Medicina Kiadó, Budapest, 1983.
- Hermann István: *A művészi élmény befogadása. A vizuális kultúráról*. Bp. Kossuth K. 1982.
- Poszler György: *Katarzisz és kultúra: Tanulmányok az esztétikai nevelés köréből*. Tankönyvkiadó, Bp. 1980.
- Székácsné Vida Mária: *A művészeti nevelés hatásrendszere*. Akadémiai Kiadó, Bp. 1980.
- Vass Zoltán: *A rajzvizsgálat pszichológiai alapjai*. Flaccus Kiadó, Budapest, 2003.